

SINTEZA

recomandărilor/avizelor parvenite la proiectul

hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Reglementării tehnice „Echipamente radio, echipamente terminale de telecomunicații și recunoașterea conformității acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1274 din 23 noiembrie 2007

Nr.	Autorul recomandării, avizului	Conținutul recomandărilor, obiecțiilor	Opinia și argumentele MTIC
1.	<p align="center">Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației - ANRCETI</p>	<p>ANRCETI susține proiectul hotărârii de Guvern cu următoarele obiecții și propuneri:</p>	
		<p>1. Propunerea de a completa pct. 18 din Hotărârea Guvernului nr.1274 din 23.11.2007 nu este elocventă, deoarece acesta prevede obligația producătorului sau importatorului de furnizare a informațiilor. Din aceste considerente, propunem completarea proiectului Hotărârii cu un nou punct care va conține norme referitor la conformitatea produselor și declarația de conformitate.</p>	<p>Se acceptă parțial. Completarea pct.18 cu textul propus va fi inclusă în p.18 (b). (vezi p. nr.5)</p>
		<p>2. La anexa nr.1 a Reglementării tehnice, poziția 2, a exclude sintagma „pentru beneficiari”, fiind de prisos.</p>	<p>Nu se acceptă. Poziția tarifară și denumirea produsului (grupele de produse) se expune în conformitate cu Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1525 din 29.12.2007</p>
		<p>3. La anexa 4 a Reglementării tehnice a exclude punctele 15 și 16, deoarece acestea se repetă prin punctele 9 și 10.</p>	<p>Nu se acceptă. Punctele 9 și 10 se referă la verificarea conformității prin examinarea și încercarea fiecărui produs iar punctele 15 și 16 se referă la verificarea statistică a conformității. (Decizia nr.768/2008/CE din 9.07.2008)</p>
		<p>4. Cerințele față de organismele de evaluare a conformității prevăzute în anexa nr.6 la Reglementarea tehnică sânt stabilite în art.16 din Legea privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității nr.235 din 01.12.2011, de aceea nu este nevoie de dublat aceste prevederi în Reglementarea tehnică, dar de făcut referință la lege.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform Legii privind activitatea de reglementare tehnică nr.420-XVI din 22.12.2006art.4 pct.i) o reglementare tehnică trebuie să cuprindă cerințe față de organisme de evaluare a conformității. Astfel de cerințe se conțin și în Directiva 1999/5/CE din 9.03.1999, anexa VI p.4.5.6.7.</p>
		<p>5. Proiectul Hotărârii necesită a fi adus în corespundere cu prevederile Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr.317-XV din 18.07.2003, respectând tehnica legislativă de elaborare a actelor normative.</p>	

2.	Ministerul Economiei	<p>Comunicăm următoarele:</p> <p>1. Punctele 4, 8 și anexa nr. 6 de exclus, deoarece repetă prevederile Legii nr. 235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.</p> <p>2. În art. 8, (1), k) din Legea nr. 235 din 01.12.2011 este prevăzută „<i>recunoașterea</i>” de către autoritățile de reglementare a organismelor de evaluare a conformității acreditate, care solicită dreptul de a activa în domeniile reglementare. Propunem de examinat necesitatea „<i>recunoașterii</i>” organismelor de evaluare a conformității acreditate pentru desfășurarea activităților de evaluare a conformității în domeniul echipamentelor radio și echipamentelor terminale de telecomunicații (domeniul reglementat). Ca urmare de luat decizia privind conținutul punctelor 5, 8 și 11 din proiectul modificării prin care termenul „desemnare” este substituit prin termen „acreditare”. Vă atenționăm, că în scopul implementării Legii nr. 235 din 01.12.2011 a fost elaborat proiectul de Convenție (model) între Organismul național de acreditare (MOLDAC) și autoritățile de reglementare privind evaluarea de către MOLDAC a Organismelor de Evaluare a Conformității acreditate, în scopul recunoașterii ulterioare acestora de către autoritățile de reglementare. Proiectul Convenției model alăturat la proiectul hotărârii de Guvern privind reorganizarea Întreprinderii de Stat “Centrul de Acreditare în domeniul Evaluării Conformității Produselor”, actualmente se află la etapa de promovare de către Ministerul Economiei, și a fost transmis pentru examinare în adresa instituțiilor interesate, inclusiv și Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (scrisoarea nr. 08/1-4789 din 05.09.2012).</p> <p>3. Stabilirea perioadei de păstrare a documentației tehnice și altor documente de cel puțin 10 ani în Anexa nr. 4 menționată la pct. 17 din proiectul modificării, este necesară a fi argumentată în actul de analiză a impactului de reglementare elaborat în conformitate cu prevederile art. 37 din privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.</p> <p>4. În scopul transunerii continua a prevederilor Directivei 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 1999 privind echipamentele hertziene și echipamentele terminale de telecomunicații și recunoașterea reciprocă a conformității acestora, RT necesită a fi supusă unor</p>	<p>Nu se acceptă. Punctele date sînt aduse în concordanță cu Legea nr. 235 din 01.12.2011 iar conform Legii privind activitatea de reglementare tehnică nr.420-XVI din 22.12.2006 art.4 pct.i) o reglementare tehnică trebuie să cuprindă cerințe față de organisme de evaluare a conformității.</p> <p>Se acceptă. Cuvântul „acreditat” se înlocuiește prin sintagma „acreditat și recunoscut”.</p> <p>Nu se acceptă. Perioada de 10 ani este prevăzută în Directiva europeană 1999/5/CE, anexa II, anexa IV etc.</p> <p>Nu se acceptă. Conformitatea produsului cu standardele conexe la RT se verifică prin aplicarea procedurilor menționate în pct.38, 41, 42 în funcție numai de grupul de</p>
----	-----------------------------	---	--

	<p>modificări, care nu sunt reflectate sau sunt reflectate neadecvat, în redacția actuală a proiectul modificării. De exemplu:</p> <p>a) În conformitate cu Directiva 1999/5/CE procedurile de evaluare a conformității se stabilesc în funcție de grupul de produse și faptului aplicării sau nu a standardelor armonizate, și anume, pentru „<i>echipamentul terminal de telecomunicații care nu utilizează spectrul alocat comunicațiilor și echipamentelor radio</i>” se aplică procedurile prevăzute de anexa II, anexa IV sau anexa V din Directiva, pentru „<i>echipamentul radio</i>”, în cazul în care fabricantul a aplicat standardele armonizate se aplică procedurile prevăzute de anexa III, anexa IV sau anexa V din Directiva și pentru „<i>echipamentul radio</i>”, în cazul în care fabricantul nu a aplicat standardele armonizate se aplică procedurile prevăzute de anexa IV sau anexa V din Directiva. Aceste prevederi din Directiva nu sunt reflectate corect în RT. În RT procedurile de evaluare a conformității se stabilesc numai în funcție de grupa de produse, și anume, pentru „<i>echipamentul terminal de telecomunicații care nu utilizează spectrul alocat comunicațiilor și echipamentelor radio</i>” (pct. 42 din RT) și pentru „<i>părțile de recepție ale echipamentelor radio</i>” (pct. 41 din RT).</p> <p>b) Conținutul punctelor 38, 41, 42 sunt expuse în redacție, prin care „prezumția de conformitate” este prevăzută de RT, dar nu poate fi realizată corect la plasarea echipamentelor terminale de telecomunicații și echipamentelor radio pe piață internă.</p> <p>e) În RT nu este prevăzută procedura de evaluare a conformității numită în conformitate cu Directiva 1999/5/CE „<i>Dosar de construcție tehnică</i>” (a se vedea anexa IV din Directiva).</p>	<p>produse, deoarece nu considerăm oportună posibilitatea de plasare pe piața internă a Republicii Moldova a produselor, la care fabricantul nu a aplicat standardele conexe la Reglementarea Tehnică.</p> <p>Nu se acceptă. Prezumția de conformitate cu cerințele RT este prevăzută în p.36 a RT și se asigură prin conformitatea produsului cu standardele conexe la RT și se verifică prin aplicarea procedurilor menționate în pct.38, 41, 42.</p> <p>Nu se acceptă. Conform art. 10 pct.5 din Directiva 1999/5/CE, procedura „<i>Dosar de construcție tehnică</i>” se utilizează în cazul în care un fabricant nu a aplicat standardele armonizate cu Directiva sau nu le-a aplicat decât parțial. Luând în considerație că majoritatea absolută a produselor în domeniul comunicațiilor sunt de import, nu considerăm oportună posibilitatea de plasare pe piață a produselor la care fabricantul nu a aplicat standardele conexe la Reglementarea Tehnică. Totodată, procedura dată nu este prevăzută de Legea 235 din 01.12.2011 art.18 pct.2.</p>
--	---	---

		<p>f) Procedura de evaluare a conformității stabilită în anexa 4 din RT nu corespunde Directivei 1999/5/CE.</p> <p>Luînd în considerare cele expuse propunem redactarea integrală a proiectului modificării în cauză, care considerăm este mai oportun să fie efectuată după adoptarea și publicarea actelor normative elaborate de Ministerul Economiei în scopul implementării Legii nr. 235 din 01.12.2011.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu Art.18 (5) din Legea privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr.235 din 1.12.2011, stabilirea procedurilor de evaluare a conformității. este prerogativa MTIC.</p> <p>Luînd în considerație gradul de complexitate și riscul de utilizare a produselor din domeniul TIC, ținînd cont de starea actuală privind supravegherea pieței interne a Republicii Moldova, MTIC consideră oportună aplicarea modului F1 descrisă în Anexa nr.4. Directiva 1999/5/CE va putea fi preluată și implementată integral la etapa aderării Republicii Moldova la UE.</p>
3.	<p>Ministerul Economiei,</p> <p>Agenția Pentru Protecția Consumătorilor</p>	<p>Agenția susține proiectul cu următoarele mențiuni:</p> <p>- pct.18 înainte de sintagma „certificate de conformitate” urmează a se completa cu cuvîntul „după caz”, iar în loc de conjuncția „și” cu expresia „în baza”, reeșind din prevederile anexei nr.3 la Reglementarea tehnică „Echipamente radio, echipamente terminale de telecomunicații și recunoașterea conformității acestora” și anexei nr.4 (în varianta înaintată de proiect).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Textul corespunde Art.25 (3) din Legea privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr.235 din 1.12.2011.</p>
4.	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	

5.	Î.M. „Moldcell” S.A.	<p>Pct. 18, formularea propusă: „Conformitatea produselor cu cerințele esențiale se atestă prin declarații de conformitate, certificate de conformitate și rapoarte de încercări. La plasarea produselor pe piață sînt valabile certificatele de conformitate și rapoartele de încercări emise de organisme de evaluare a conformității acreditate.</p> <p>Declarația de conformitate se emite de către producător sau de reprezentantul lui autorizat, sau, în cazul în care nici producătorul, nici reprezentantul autorizat al acestuia nu are domiciliu ori sediu în Republica Moldova, de către importatorul produsului. Declarația de conformitate se bazează pe rezultatele evaluării conformității. Declarația de conformitate se înregistrează la organismul de certificare acreditat pentru domeniul de acreditare corespunzător obiectului declarației cu atribuirea unui număr și cu autentificarea prin ștampila organismului de certificare. Se recunosc certificatele de conformitate sau rapoartele de încercări emise de către organisme de evaluare a conformității din alte țări, acreditate de organisme de acreditare semnatare ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare sau de organisme naționale de acreditare și eliberate pentru echipamente radio și echipamente terminale de telecomunicații importate din statele membre ale Uniunii Europene și din statele cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale de recunoaștere reciprocă a activităților de evaluare a conformității. Recunoașterea se efectuează de către organismul de certificare a produselor din domeniul comunicațiilor electronice acreditat în condițiile Legii privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității nr.235 din 01.12.2011 prin eliberarea unui nou certificat de conformitate”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Formularea propusă se va include în Pct.18 (b)</p>
		<p>Adițional, în pct.18 din Reglementarea tehnică este utilizată noțiunea de „utilizator”, care nu este clar definită în contextul reglementării date. Mai mult ca atât, pe parcursul textului se întâlnesc și noțiuni ca „deținător al aparatului” sau „utilizatorul produsului”. Legea comunicațiilor electronice definește noțiunile de „utilizator” și „utilizator final”, iar Legea privind protecția consumatorilor (105/13.03.2003) și Legea concurenței (183/11.07.2012) - cea de „consumator”. Din acest considerent, propunem introducerea definiției de „utilizator” pentru a asigura o claritate în noțiunile utilizate în prezentul act normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p>
6.	„Moldtelecom” S.A.	<p>În urma examinării modificărilor propuse prin proiectul de Hotărîre de Guvern, și anume, p. 7., p. 14., și p. 15, am depistat careva neclarități care pot apărea pe viitor întru executarea unor prevederi din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15.11.2007, respectiv, art. 7 alin. (3) lit. h) și art. 16 alin. (1) alin.(2).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Cerințele menționate sînt în conformitate cu cerințele Directivei europene 1999/5/CE. Sînt înaintate propuneri de modificare a Legii comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007.</p>

7.	<p style="text-align: center;">Î.M. „Orange Moldova” S.A.</p>	<p>Comunicăm propuneri de modificare și completare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La pct. 18, se propune excluderea literei b) și introducerea unui punct nou, care ar avea următorul cuprins: „Distribuitorul trebuie să prezinte utilizatorului, la cerere, copia, confirmată prin specimenul de ștampilă a importatorului, a declarației de conformitate cu cerințele esențiale, redactată în limba de stat”. Echipamentele terminale de telecomunicații sunt importate în Republica Moldova în volume relativ mici. Din acest motiv, producătorii acestora refuză adeseori executarea unor cerințe speciale față de conținutul produsului livrat, cum ar fi includerea în ambalaj a copiei declarației de conformitate cu cerințele esențiale, redactată în limba de stat. Considerăm că ar fi suficient ca distribuitorul să prezinte utilizatorului, la cerere, copia, confirmată prin specimenul de ștampilă a importatorului, a declarației de conformitate cu cerințele esențiale, redactată în limba de stat. 2. La pct. 46, în prima propoziție, se propune completarea la sfârșit cu sintagma „sau marca de conformitate CE”. Pe de o parte, cum s-a remarcat mai sus, echipamentele terminale de telecomunicații sunt importate în Republica Moldova în volume relativ mici. Din acest motiv, producătorii acestora refuză, de regulă, executarea unor cerințe speciale față de conținutul produsului livrat, cum ar fi marcarea aparatelor cu marca de conformitate SM. Pe de altă parte, art. 31 al Legii nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității prevede recunoașterea în Republica Moldova a certificatelor de conformitate și a rapoartelor de încercări emise de organismele de acreditare semnatare ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare. În acest context, considerăm că ar fi suficient ca aparatul să fie marcat cu marca de conformitate SM sau marca de conformitate CE. 	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Recunoașterea marcajului CE nu este prevăzută de Legea privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr 235 din 01.12.2011.</p>
8.	<p>Consiliul Concurenței</p>	<p>Comunicăm despre lipsa de obiecții și propuneri.</p>	